

Chris Preuss' tale ved Dansk Ungdoms Fællesråds delegeretmøde

Taler

Chris Preuss
Formand for DUF

Dato

5. december 2020

Sted

Vejen

Kære delegerede, kære medlemsorganisationer, kære venner, kære DUF

Endnu et år er gået, siden vi var samlet sidst. Men det føles ærlig talt som 10.

I marts 2020 blev foreningslivet og Danmark ramt af den største krise siden 2. verdenskrig. En ny virus fra Kina gjorde sit indtog. På få uger gik vi fra lettere bekymring til fuldtønt nedlukning af alle dele af samfundet. De fleste husker nok pressemødet d. 11. marts, hvor Mette Frederiksen lukkede Danmark ned og appellerede til samfundssind.

Og her gik foreningslivet i sandheden forrest. I gik forrest. Vi lukkede ned. Vi holdt afstand. Vi tog ansvar.

Og da foråret kom, viste jeres lokale ildsjæle deres kreativitet.

DUI-LEG og VIRKE på Østerbro måtte i sidste øjeblik omlægge et planlagt børnediskotek til en mere coronavenlig aktivitet. I stedet købte de refleksveste og lavede skraldeindsamling.

Dansk Folkepartis Ungdom Sønderjylland holdt med hjælp fra DUFs Sommerpulje et «genforeningsarrangement», hvor de udover at fejre 100-årsdagen for genforeningen mellem Sønderjylland og resten af Danmark også fejrede, at de kunne se hinanden igen efter et forår med nedlukning. Det blev fejret med cykelringridning og vandretur til genforeningsstenen.

DDS Geels Gruppe holdt open air-bio, hvor de flyttede projektor og lærred ud i det fri, og lod junior-spejderne tage liggeunderlag og sovepose med sig, så de kunne ligge og se film med god afstand.

Wonder Studios, der er en rollespilsforening under Bifrost, afholdt med hjælp fra Sommerpuljen et stort gratis scenarierollespil med temaet ”New Wonder Casino”. Da setuppet var et kasino, var det nemt at holde afstand og løbende gøre kontaktflader rene. Det store gratis-event har været med til at holde foreningen i gang mellem forårets og efterårets forsamlingsforbud

Ventilen og dens lokalforeninger fik vendt deres digitale generalforsamling til noget positivt. Foreningen besluttede i forbindelse med generalforsamlingen at afholde digitale formøder med og mellem deres lokalforeninger, hvilket betød at lokalforeningerne var meget bedre klædt på og havde en langt stærkere fornemmelse af sig selv som en del af en større forening end normalt, med deres egne ord. Ventilen har besluttet at gøre de digitale formøder til en fast del af deres generalforsamlingsforbud, uanset hvad corona så bringer næste år.

Og jeg kunne blive ved. Og ved. Og ved. Den gejst, den ildhu og den vilje står tilbage som et lysende eksempel på jeres store styrke. Jeres frivillige og forpligtende fællesskaber tager ansvar. De er rammerne for aktiviteter under ordnede forhold. Og de giver os mulighed for at deltage i et fællesskab, der er større end en selv.

Men at tage ansvar kommer ikke uden en pris. Og det, at vi i nu snart et år har været i en pandemi, har også sin pris. Landsorganisationer har været under hårdt pres. Selvom det for mange er gået okay, er det for mange gået rigtig skidt. Ikke fordi, I ikke har gjort en kæmpe indsats. Men fordi ingen kunne forberede sig på det, I har været udsat for.

Men selvom meget ikke kunne være gjort anderledes, så er der alligevel meget læring at hente for os alle. Også for os i DUF. I foråret havde vi en naiv tro på, at dette kun ville vare 14 dage. At vi ikke behøvede at sætte det helt store maskineri i gang. Men vi tog fejl. Vi undervurderede krisens omfang. Og vi undervurderede paraplyens styrke i at stå sammen. Heldigvis kom vi også ud af starthullerne. Vi satte næsten hele sekretariatet på den samme opgave – at støtte jer igennem krisen.

Og i alt beskedenhed synes jeg godt, at vi kan være stolte af vores resultater.

Vi har landet 42 mio. kr. til støtte til de lokale led, som er hårdt ramt af corona.

De midler giver mulighed for at holde hånden under lokalafdelingerne. Vi har landet 7 mio. kr. til sommeraktiviteter, som satte skub i foreningslivet efter et langt forår, hvor der kunne sættes nye skibe i søen og afprøves nye ideer for at skabe mere aktivitet.

Og vi landede 6 mio. kr. til at holde hånden under de mest pressede landsorganisationer. Jeg er derfor rigtig glad for at se, at AFS Interkultur, YFU, DaBUF og DUBAL stadig er en del af vores foreningsliv, og at de stadig er en del af vores paraply. Tak til særligt Torsten Schack fra Venstre og regeringen for deres store hjælp.

Men vores dialog med politikkerne har også lært os, at vi har en opgave i at forklare værdien og styrken i landsorganisationerne. På trods af gentagende forsøg har der ikke været politisk lyst til at understøtte de store tab, andre har lidt. Den fortælling skal vi styrke og opprioritere, for det lokale og nationale er et sammenspil. En symbiose.

Men selvom midlerne lokalt rækker langt, så kan ingen penge bekæmpe, når frivillige mister modet. Mange af de frivillige mistede gejsten. Mange af de frivillige kom ikke tilbage. Og mange af de aktive medlemmer blev inaktive. Blev ensomme. Og blev væk.

Og på den måde ligner vores frivillige mange unge. For det ansvar, ungdommen har vist, kommer også med en pris. Ensomheden er eksploderet. Mistrivslen er stigende. Og unge blev prygelknabe for danskernes frustration over corona. Med stor "hjælp" fra vores egne myndigheder.

D. 30. april lød det fra Kåre Mølbak, at "unge skal tænke sig bedre om, selvom det er en aldersgruppe, der kan have svært ved at tænke sig om. Men så må de tage nogle snakke med sig selv om deres egen samvittighed og ansvar for samfundet." En uge senere måtte Statens Serum Institut så melde ud, at der ikke var data, der understøttede det budskab.

Og selvom de fleste har set unge feste løs under corona, glemme at holde afstand eller hoste i hænderne, så tror jeg også, at de fleste har oplevet gamle, der ikke holder afstand, gamle, der ikke hoster i albuen eller gamle, som er lidt for sociale.

Men vi, ungdommen, har ikke brug for udskamning. Vi har ikke brug for at skabe kløfter.

Vi har brug for en reel demokratisk samtale om, hvordan alle kommer godt igennem krisen. At unge generelt har flere sociale kontakter, bor tættere og har flere kontaktjobs, og derfor vil være mere syge end andre. At unge har en masse livsoplevelser, som der skal være plads til såsom studenterkørsel, svendegildet eller afslutningen på folkeskolen. Ligesom vi skylder de ældre på plejehjemmene at gøre en ekstra indsats, så de kan se deres familie i den sidste del af livet.

Coronakrisen har kun forstærket behovet for en større helhedsindsats for unges trivsel. For krisen har kun gjort udfordringerne større, mere langvarige og dybere. Og synliggjort, at der ikke findes snuptagsløsninger.

Vi har nogle af svarene i DUF, men ikke alle. Og det her arbejde kommer vi ikke i mål med de næste mange år. Men det betyder ikke, at vi skal give slip eller give op. Derfor har vi i DUFs styrelse også vedtaget en ny ungeindsats, hvor vi fokuserer på foreningslivets ressource som relationsskaber, undersøger præstationsfrie rum, bliver klogere på de 100.000 unge i Udenforskabet samt deltager i debatten og de mange initiativer, som sigter mod at skabe mere trivsel blandt børn og unge.

Et andet arbejde, vi også skal fortsætte i DUF, er udviklingen af vores tilbud til jer. Og også her er der læring at hente fra år 2020.

For selvom corona har betydet, at mange ting er eller har været lukket ned, udskudt eller aflyst, har det alligevel også fostret udvikling og kreativitet. Året 2020 skulle have været et stærkt uddannelsesår for DUF. Vi skulle have mødtes til vores første foreningskalas, hvor de store fælles udfordringer skulle udfoldes, drøftes og løses. Men i stedet har vi måtte omlægge både den og mange andre af vores tilbud til jer. Mange kurser er blevet digitale, og deltagerne har mødtes på en anden vis, end vi plejer. Men alligevel er det sgu gået meget godt. Og det kommer fra mig, som eller godt kan have tendens til at være lidt gammeldags og hælder til det fysiske møde.

Det digitale møde kommer aldrig til at kunne erstatte det fysiske, men vi kan godt gøre tingene anderledes og stadig godt. Det kan også spare ressourcer både til gavn for klimaet og for DUF. For i sidste ende betyder det, at vi kan tilbyde

jer flere muligheder for sparring og udvikling. Og jeg glæder mig til næste år, hvor vores nye uddannelsesråd for første gang er med til at sætte retningen for vores tilbud. Som nogle af jer måske ved, har vi i det forgangne år nedsat vores første uddannelsesråd, som giver mange af jer direkte sæde i udviklingen af indhold og formater for vores uddannelse. Det skal flytte vores tilbud tættere på jeres hverdag, jeres udfordringer og jeres behov. Og det har allerede vist sin styrke.

Allerede inden Sofie Linde stillede sig op og igen blæste liv i #metoo-kampagnen i Danmark, havde I, vores medlemsforeninger, nemlig allerede påpeget behovet for mere viden og flere redskaber om at skabe godt samvær og trivsel i jeres foreninger. Og det er ikke første gang, at vi erkender vores mangler før resten af samfundet. Allerede i foråret 2017 tog DUF hul på et nyt kapitel i vores kamp for trygge rammer i foreningslivet. Og det var inden Harvey Weinstein blev afsløret som seksualforbryder og seriekrænker, og inden #metoo blæste verdenen over.

Desværre betyder det at erkende sine mangler ikke, at vi i DUF eller i ungdommen har alle svarene. Tværtimod famler vi også nogle gange i blinde. Men vi har været ærlige om, at vi ved, at vi ikke er i mål. At vi ønsker at gøre det bedre. Og at vi har en forpligtelse til at hjælpe hinanden med at skabe en bedre ungdomskultur.

Foreningslivet må og skal være bedre end den generelle ungdomskultur. Og jeg tror, at vi er mange, der gennem de sidste måneders mediefokus er smertelig bevidste om, at det ikke altid har været tilfældet. Og at vores arbejde ikke undskylder fortidens synder.

Jeg vil dog alligevel tillade mig at dvæle ved en lille ting, som et folketingsmedlem, som er ligestillingsordfører, sagde til mig. "Nu kigger vi jo mod ungdomsforeningerne. De satte arbejdet i gang for flere år siden, mens vi ikke engang er begyndt endnu."

På mange måder er #metoo en ny frihedskamp, som vi også skal tage et medansvar for. Unge og særligt kvinder er mere udsat for kønsdiskriminerende adfærd end andre. Og unge er oftere ansat i job med løsere kontraktvilkår, der gør dem særligt udsat for magtmisbrug. Derfor skal vi bekæmpe magtmisbrug og undertrykkelse. Men det er også vores opgave, som demokratiets

interesseorganisation, at tale den demokratiske samtale op. At insistere på, at vi stadig møder hinanden som individer med respekt og tillid. For hvis vi lader vores samtale bevæge sig i retning af en kollektivistisk debat, hvor vi antager, at det er vores ydre karakteristika, der definerer vores standpunkter, så forsvinder grundlaget for den demokratiske samtale. For hvis vi skyder andre i skoene, at deres holdninger skyldes deres køn eller hudfarve, ja så er den demokratiske samtale svær at få liv i. Desværre ser vi andre steder i verden, at cancel-kulturen breder sig, hvor man i stedet for en demokratisk samtale forsøger at fravriste andre deres ytringsfrihed. Og selvom problemet ikke er særlig udbredt i Danmark, vil jeg alligevel fremhæve vores danske styrke og vores arv fra Hal Koch om, at den demokratiske samtale er baseret på en oprigtig nysgerrighed.

Heldigvis oplever vi også en dansk ungdom, som er enormt nysgerrig. Nysgerrig på sig selv og mindst ligeså nysgerrig på verden. Det er jo helt paradoksalt, at 2020, året hvor man ikke kan rejse, bliver året, hvor unge i DUF sætter ny rekord i international lyst og engagement. Der er bevilliget et rekordhøjt beløb på 9 mio. kr. til 40 projekter i 17 forskellige lande under vores internationale pulje.

Og selvom rejserne har ligget stille, er jeres partnerskaber rundt om på kloden bestemt ikke gået i stå. De seje frivillige i projekterne har formået at omstille sig til en digital virkelighed, hvor de på trods af lukkede grænser og lokale lockdowns har formået at skabe forandringer.

Fx har studenterbevægelsen i Zimbabwe, der samarbejder med DSF, kæmpet for, at alle studerende har fri adgang til internettet, så de kan følge den online undervisning. Og den tunesiske spejderbevægelse, som er KFUM-spejdernes partnere, har lavet corona-oplysningskampagner, uddelt mad til trængende familier og ydet assistance på landets hospitaler.

Og under forårets lockdowns har DUF samlet unge fra 11 lande til fælles online-drøftelser om, hvordan ungdomsorganisationer kan gøre en forskel under covid-19 og har bl.a. udvekslet erfaringer i forhold til, hvordan de mest sårbare unge kan inkluderes i en coronatid. Erfaringsudveksling som denne på tværs af landegrænser er guld værd, og vi har stadig meget at lære af hinanden. Derfor håber jeg også, at samarbejder som dette vil fortsætte ind i 2021.

2020 blev også året, hvor DUF i samarbejde med Dansk Kultur Institut fik den

store opgave at etablere et nyt dansk-ukrainsk ungdomshus i Ukraine, hvor DUF i samarbejde med ukrainske unge skal arbejde med aktiviteter og udveksling. Og så en lille hemmelig nyhed – 2020 blev også året, hvor DUF sammen med en lang række partnere modtog Udenrigsministeriets nye Demokratifond. Det lancerer vi her den 10. december, og det betyder, at vi foruden vores arbejde i Ukraine får mulighed for, i samarbejde med jer, at styrke vores relationer til ungdomsrådene i Hviderusland, Ukraine, Moldova, Georgien, Armenien og Aserbajdsjan. De nye projekter giver jeres medlemmer og frivillige endnu flere muligheder for at engagere sig i den internationale kamp for unges rettigheder, demokratiets udviklings og mellemfolkelig forståelse.

Og 2020 blev også året, hvor vi kunne udvide vores ungdomsdelegatprogram med endnu et tema, nemlig faglært uddannelse og jobskabelse. Et vigtigt tema for de mange millioner af unge mennesker verden over, som har udsigt til en jobløs fremtid. Og hvis ikke man har mulighed for at skaffe brød på bordet og udsigt til uddannelse, er det umådelig meget sværere at engagere sig i demokratiet og fremtiden for sit land. Vi glæder os derfor til at tage fat på 2021, hvor DUF for første gang nogensinde sender hele 8 ungdomsdelegater ud i landet og i verden for at tale unges sag på nu fire forskellige områder: Ligestilling og SRSR, Klima og miljø, Demokrati og partnerskaber og den senest tilkomne Faglært uddannelse og jobskabelse.

Hvis vi flyver tilbage mod det nære, blev 2020 også året, hvor DUF igen blev repræsenteret i bestyrelsen i vores europæiske organisation. Vi fik nemlig valgt Nicolai Boysen til bestyrelsen og har dermed fået en endnu stærkere stemme og større indflydelse, når der tales om ungeinddragelse på europæisk plan. Flere af jer kender nok allerede Nicolai, da han har været DUFs europæiske delegat og også tidligere har siddet i styrelsen.

Så selvom meget er gået fantastisk for det europæiske arbejde i DUF, har corona dog også betydet en udskydelse af vores NUBF-projekt med titlen Nordiske Unge i Bæredygtige Fællesskaber, som giver jer mulighed for udveksling i Norden og samarbejde med nye nordiske venner. Vi tager fat igen i 2021 og håber, at rigtig mange af jer har lysten til – og at corona tillader – at lave projekter på tværs af nordiske landegrænser gennem projektets helt egen pulje.

Vi kan vist roligt konkludere, at corona har sat en stopper for meget og også lært os meget nyt, men selvom man næsten har glemt det, så nåede vi faktisk også at

udrette lidt, inden corona brød ud. Der gik nemlig næsten 4 måneder fra sidste delegeretmøde i 2019 til coronavirussen forandrede vores alle sammens hverdag og liv. Og her er der i hvert fald et vigtigt nedslag at holde fast i. I januar 2020 fremlagde Demokratikommisionen nemlig sin betænkning. Et stort værk, som tog temperaturen på demokratiet i Danmark. En temperaturmåling, der næsten profetisk kan holdes op mod det samarbejdende folkestyre i foråret og diskussionen omkring grundlovsbrud i efteråret.

Demokratikommisionen konkluderede nemlig, at det er ikke svært at få øje på, at vi i en global sammenhæng står i en brydningstid for demokratiet. Antallet af lande med frit liberalt demokrati som styreform falder. 2018 var trettende år i træk, hvor antallet af lande, som blev mindre demokratiske, var flere end dem, der blev mere demokratiske, målt på regelmæssige og frie valg, frie medier, retsstatsprincipper og mindretalsrettigheder.

I Danmark er tilliden til demokratiet heldigvis fortsat intakt med godt 80 %, som udtrykker tillid til demokratiet som styreform. Det gælder også danske unge, som har en høj tillid til både regering, domstole og folketing og – i international sammenhæng – en relativt høj politisk selvtillid.

Mulighederne for at deltage i den offentlige samtale har aldrig været mere mangfoldige, men tonen på de sociale platforme afskrækker flertallet af borgerne fra at diskutere holdninger online

Mængden af nyheder om politik er massiv som aldrig før, men færre og færre stoler på de etablerede medier. Tilliden til journalister er lige så lav som tilliden til politikerne.

Endelig blomstrer frivilligheden og det lokale engagement mange steder, men store grupper af danskerne deltager slet ikke og føler ikke, at demokratiet fungerer for dem.

Der er med andre ord et antal røde lamper, der blinker for vores demokrati.

Den gode nyhed er, at danskerne ikke er på vej væk fra demokratiet som styreform, men i stedet efterspørger mere inddragelse og ejerskab. Hver fjerde mener faktisk, at der i dag ”ikke er nok demokrati” i Danmark. Derfor lancerede vi 27 forslag. 27 forslag, vi håber, der bliver plads til at diskutere på bagkanten af

corona. For vores demokrati er stærkt, men det kræver også udvikling og vedligeholdelse. Og måske har udfordringerne under corona faktisk gjort den diskussion og demokratikommissionens forslag endnu mere aktuelle.

I starten af året lancerede vi demokratikommissionens anbefaling, og her i slutningen af året udgiver vi vores nye demokratihåndbog, som I har fået udleveret i dag. Den er resultatet af DUFs arbejde med demokratiet som livsform. Den sætter ord på, hvor vi hver dag ude i jeres foreninger lever demokratiet. Det lille d, som vi nogle gange kalder det. Håndbogen skal give anledning til konstant at udfolde og være nysgerrig på demokratiet og giver redskaber til at tale om dilemmaer og udfordringer i at leve demokratiet.

Det er også med afsæt i de demokratiske udfordringer og ønsker for fremtiden, at vi i DUF har taget initiativ til folk – mødested for demokrati og dannelse sammen med Krogerup Højskole og DeltagerDanmark. Fordi flere unge, som ikke er engageret igennem jeres fællesskaber, skal inspireres demokratisk. Og det arbejde er allerede i fuld gang.

Det har været og er nemlig DUFs ambition, at alle unge skal med i fællesskabet. Det har været overskriften på vores politiske mål de sidste 2 år. Men bare fordi de politiske mål er nye, betyder det ikke, at vores ambition bortfalder. Det er nemlig en del af DUF-dna'et, at vi giver alle unge et fællesskab at være en del af. At vi skaber ny plads til alle unge. Og at vi ikke accepterer et demokrati, hvor nogle unge ikke bliver inviteret med indenfor.

Det har været ambitionen i de 80 år, hvor DUF har eksisteret. En 80-års fødselsdag, der desværre måtte udskydes. En gammel DUF'er var nemlig lidt skeptisk. Og vi skal gøre som Søren Brostrøm siger.

Men jeg synes alligevel, det er værd at dvæle ved. Vores historie. Jeres historie. Vi udgør i fællesskab et unikt bidrag til Danmark. Vi er med til at forme hundredtusindvis af unge i demokratisk samtale, demokratisk sindelag og i ansvarlighed for det samfund, de er en del af. Og det ansvar, det må vi ikke tage forgivet. Vi har alle et kæmpe privilegie i kraft af vores organisationer. Og med det privilegie kommer et ansvar. For at ville det bedre. For at skubbe ambitionerne højere op. På vegne af ungdommen. På vegne af demokratiet.

Det ansvar synes jeg, at I har været med til at løfte i et fuldstændig uforudsigeligt

år 2020. Og det er jeg helt overbevist om, at vi også kommer til i 2021. Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Beretningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/chris-preuss-tale-ved-dansk-ungdoms-faellesrads-delegeretmode>